

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 12CoP/52/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3122205568
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Rapčanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:3122205568.2

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Táne Rapčanovej a členov senátu – sudcov JUDr. Amálie Paulerovej a Mgr. Petra Straku, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpený: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov matky: C. D. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX F. XXX, zastúpená splnomocnenou zástupkyňou: JUDr. Silvia Bartková, advokátka, so sídlom E. XXXX, XXX XX G. a otca: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. H. XXX/X, XXX XX I. J. K., zastúpený splnomocneným zástupcom: JUDr. Róbert Fatura, advokát, s.r.o., so sídlom Centrum 18/23, 017 01 Považská Bystrica, IČO: 46 528 644, za účasti prokurátora Krajskej prokuratúry Trenčín, o nariadenie neodkladného opatrenia v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, o odvolaní otca dieťaťa proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín č. k. 34P/143/2022-502 zo dňa 14. decembra 2023, takto

rozhodol:

uznesenie okresného súdu potvrdzuje.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Trenčín, ako súd prvej inštancie (ďalej aj ako „okresný súd“) uznesením č. k. 34P/143/2022-502 zo dňa 14.12.2023 rozhodol takto: I. Maloletý A. B., nar. XX.XX.XXXX sa dočasne ponecháva v osobnej starostlivosti matky. II. Návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia sa zamietá. III. Toto neodkladné opatrenie bude trvať najdlhšie do právoplatného skončenia konania vo veci samej o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu vedenej tunajším súdom pod sp. zn. 34P/143/2022.

1.1 Rozhodnutie odôvodnil tým, že návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 24.11.2023 podaným po začatí konania vo veci o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu sa matka dieťaťa domáhala, aby súd neodkladným opatrením dočasne zveril maloletého do osobnej starostlivosti matky. Otec maloletého sa návrhom zo dňa 28.11.2023 tiež domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, aby bol maloletý zverený do jeho osobnej starostlivosti ako otca a matka dieťaťa by bola povinná prispievať na výživu maloletého sumou 150,- eur mesačne k jeho rukám.

1.2 Podľa súdu v danej veci sa obaja rodičia domáhajú nariadenia neodkladného opatrenia, pričom každý rodič žiada dočasne zveriť maloletého do svojej osobnej starostlivosti. Matka dieťaťa naliehavosť návrhu na neodkladné opatrenie odôvodnila obavou, že otec dieťaťa chce vyzdvihnúť maloletého zo školy a odviesť ho na miesto, kde ona k nemu nebude mať prístup a majúc za to, že maloletý nevidel otca takmer 5 mesiacov, kedy bol otec dieťaťa od 04.07. do 23.11.2023 vo väzbe. Otec dieťaťa poukázal na to, že po odchode matky zo spoločnej domácnosti v auguste 2022 zabezpečoval starostlivosť o maloletého do júna 2023 len on, s maloletým má vytvorené silné rodičovské vzťahy a do väzby bol vzatý na základe matkou vyfabulovaných tvrdení, ktorá chcela jeho nedôvodnou kriminalizáciou využiť situáciu pre seba v jej aktivitách pre zverenie maloletého do jej starostlivosti. Odvolával sa aj na znalecké psychologické vyšetrenie matky dieťaťa v trestnom konaní, z ktorého vyplynula výrazná osobnostná a emočná nezrelosť matky dieťaťa a historiínska akcentácia osobnosti, pričom jej vierohodnosť je oslabená s tendenciou k pozitívnej cenzúre, s rizikom jej chybných úsudkov a pod.

1.3 Súd pri rozhodovaní aplikoval príslušné ustanovenia § 324 a nasl. zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“ a § 360 a nasl. zák. č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok, ďalej len „CMP“. Konštatoval, že maloletý do augusta 2022 býval s oboma rodičmi, pričom už predtým bol ich vzťah naštrbený. Po odchode matky zo spoločnej domácnosti v auguste 2022 maloletý zostal bývať s otcom, ktorý sa o neho staral s pomocou starých matiek zo strany oboch rodičov. Otec tvrdil, že matka po odchode spočiatku nejavila o maloletého záujem. Matka tvrdila, že otec dieťaťa jej neumožňoval kontakt s maloletým bez jeho prítomnosti. Neodkladným opatrením súdu č. k. 34P/143/2022-206 zo dňa 10.02.2023 bol preto upravený styk matky s maloletým každý párný týždeň od piatku od 14:30 hod. do pondelka do 07:30 hod. a každú stredu od 14:30 hod. do 18:00 hod., ktorý styk bol upravený bez prítomnosti otca dieťaťa. Vzhľadom na napäté vzťahy medzi rodičmi, ich problematickú komunikáciu a v tom čase aj negatívne ladený vzťah maloletého k matke bolo neodkladným opatrením súdu č. k. 34P/143/2022-211 zo dňa 10.02.2023 nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bolo rodičom a maloletému uložené výchovné opatrenie, a to povinnosť podrobiť sa sociálnemu a psychologickému poradenstvu v Centre pre deti a rodiny (ďalej len „CDR“) Zlatovce v trvaní 6 mesiacov za účelom viesť oboch rodičov k schopnosti vzájomne komunikovať vo veciach maloletého, vytvoreniu resp. posilneniu schopnosti rodičov brať ohľad na potreby a vývin maloletého dieťaťa, rešpektovania úlohy druhého rodiča v živote dieťaťa, ďalej zlepšenia a nápravy vzťahu matky a maloletého, ako aj za účelom posúdenia vzájomných väzieb v rodine, vhodnosti výchovného prostredia a úpravy styku s druhým rodičom. Po tom, ako sa v rámci poradenského procesu na CDR Zlatovce rodičia predbežne dohodli na striedavej osobnej starostlivosti o maloletého pre prípad ich rozchodu a začalo sa s maloletým komunikovať o striedavej starostlivosti sa situácia v rodine zmenila, otec dieťaťa bol dňa 04.07.2023 vzatý do väzby. Odvtedy starostlivosť o maloletého vykonáva matka. Po prepustení otca z väzby dňa 23.11.2023 sa otec dieťaťa domáha vrátenia resp. zverenia maloletého do jeho starostlivosti a matka dieťaťa sa tiež domáha zverenia maloletého do jej starostlivosti a obáva sa, že bez nariadenia neodkladného opatrenia otec vyzdvihne maloletého zo školy a ona sa k nemu nedostane. Vzhľadom na aktuálne právne neistú situáciu, kedy dieťa nie je zverené do starostlivosti žiadnemu rodičovi a medzi rodičmi nie sú dohodnuté žiadne pravidlá starostlivosti o dieťa a z obavy, aby si dieťa rodičia nebrali spôsobom, že kto prv po neho príde do školy, nebodaj, aby kvôli tomu nedávali dieťa do školy mal súd za to, že je naliehavo potrebné neodkladným opatrením aspoň dočasne upraviť rodičovské práva a povinnosti k maloletému, situáciu zastabilizovať a stanoviť presné pravidlá starostlivosti. V záujme zastabilizovania situácie, vytvorenia právnej istoty a s poukazom na aktuálny status quo, na ktorý je teraz maloletý zvyknutý, nariadil súd neodkladné opatrenie, ktorým dočasne ponechal maloletého v osobnej starostlivosti matky, ktorá aktuálne vykonáva starostlivosť o maloletého, na ktorý skutkový stav starostlivosti matky je maloletý zvyknutý. Súd vzal do úvahy aj aktuálne vyjadrenie maloletého dieťaťa, ktoré sa pri poslednom pohovore pred kolíznym opatrovníkom vyjadrilo, že chce byť s maminkou. Dočasné zverenie maloletého do starostlivosti matky neodkladným opatrením odporúčal aj kolízny opatrovník a okresný prokurátor. Návrhu matky preto súd vyhovel a neodkladným opatrením dieťa dočasne ponechal v jej osobnej starostlivosti a návrh otca zamietol. Zdôraznil, že toto neodkladné opatrenie má len dočasný charakter, pričom o konečnej úprave rodičovských práv a povinností k maloletému bude rozhodnuté rozsudkom vo veci samej.

2. Proti uzneseniu okresného súdu podal odvolanie otec dieťaťa prostredníctvom splnomocneného zástupcu zo dňa 21.12.2023 považujúc rozhodnutie súdu o ponechaní maloletého v opatere matky za nesprávne. Uviedol, že maloletý bol predtým ako bol on vzatý do väzby v jeho faktickej výchove. Aj naďalej sa chce podieľať na výchove maloletého, tento bol na neho naviazaný, pričom v súčasnej dobe matka znemožňuje otcovi kontakt so synom. Od prepustenia z výkonu väzby otec maloletého nevidel, pričom má o toto eminentný záujem a je presvedčený, že aj maloletý chce vidieť svojho otca. Matka obštrukčným chovaním a zatajovaním sa znemožňuje otcovi kontakt, pričom ani kolízny opatrovník sa nevedel skontaktovať s matkou. Matka nerešpektuje neodkladné opatrenia vydané v iných konaniach a tým znemožňuje stretávanie sa medzi maloletým a starými matkami. Matka sa chová ako majiteľka maloletého. Otec v čase, keď mal vo výchove maloletého umožňoval matke sa s týmto stretávať, nezatajoval sa, matka sa mohla s maloletým stretávať aj nad rámec upraveného styku. Mal za to, že u neho by mal maloletý stabilnejšie podmienky a bolo by mu umožnené stretávanie sa aj s matkou, nie ako v tomto prípade, keď matka zatajuje svoj pobyt a nie je možné sa s touto žiadnym spôsobom skontaktovať. Na základe vyššie uvedeného navrhol, aby súd zrušil vydané neodkladné opatrenie a zveril maloletého do starostlivosti otca. V prípade, ak by súd návrhu nevyhovel, navrhol, aby súd určil, kedy je otec oprávnený sa s maloletým a to minimálne každý nepárny víkend od piatku od 17:00

hod. do pondelka, kedy by otec maloletého ráno odovzdal v školskom zariadení a počas týždňa od utorka od 17:00 hod. do stredy, kedy by otec maloletého ráno odovzdal v školskom zariadení.

3. Kolízny opatrovník dieťaťa vo vyjadrení zo dňa 28.12.2023 uviedol, že dňa 29.11.2023 bola úradom, po realizovanom pohovore s matkou maloletého, neformálnom pohovore s maloletým, ako aj po uskutočnenom prešetrení pomerov v domácnosti otca zaslaná na súd správa zo sociálneho zisťovania k návrhu na neodkladné opatrenie matky, ako aj k návrhu na neodkladné opatrenie otca na zverenie dieťaťa do starostlivosti každého z rodičov. On ako kolízny opatrovník sa vyjadril v zmysle, že návrh matky dieťaťa na vydanie neodkladného opatrenia je dôvodný a odporučil súdu, aby návrhu matky vyhovel a návrh otca zamietol. Na základe zistených skutočností preto navrhuje potvrdiť prvostupňové uznesenie okresného súdu, ktorým bol maloletý dočasne ponechaný v osobnej starostlivosti matky.

4. Prokurátor Okresnej prokuratúry Trenčín vo vyjadrení zo dňa 02.01.2024 poukázal už na svoje skoršie vyjadrenie k návrhom oboch rodičov vo veci nariadenia neodkladného opatrenia zaslané súdu dňa 04.12.2023 pod č. k. Pc 64/23/3309-40. Taktiež dodal k danej veci, že zo zabezpečených správ kolízneho opatrovníka zo dňa 28.11.2023 pod č. 2023/287093, ktorý zisťoval názor maloletého dieťaťa vyplýva, že maloletý uviedol, že „chce byť u maminky, je nám spolu dobre. S tatom by som vedel sa porozprávať, tak na chvíľu. Na návštevu by som to ale nevládol“. Taktiež aj CDR Zlatovce vo svojej záverečnej správe zo dňa 22.08.2023 odporučilo, aby bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti matky. Rovnako treba uviesť, že maloletý bol od vzatia otca do väzby t.j. od 04.07.2023 až doposiaľ vo výlučnej starostlivosti matky, pričom v zabezpečovaní starostlivosti maloletého zo strany jeho matky neboli zaznamenané z obsahu spisu žiadne nedostatky. Doplnil, že matka zabezpečuje starostlivosť o dieťa po všetkých stránkach, snaží sa využiť každú odbornú pomoc, ktorá jej bola ponúknutá (CDR Zlatovce, klinická psychologička C. C., Bezpečný ženský domov L., referát poradensko-psychologických služieb Trenčín), čo vyplýva aj zo samotnej správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín zo dňa 11.09.2023 pod č. SDD256/2011, 2023/218326 adresovanej Okresnému riaditeľstvu Policajného zboru, odbor kriminálnej polície Trenčín. Podľa prokurátora všetky zabezpečené zistenia do spisu poskytujú tak dostatočnú záruku, že matka je schopná objektívne sa o svoje maloleté dieťaťo osobne postarať tak, aby bol zabezpečený jeho všestranný rozvoj. V rámci konania bol zisťovaný aj názor maloletého, nakoľko maloletý je už vo veku 7 rokov, kedy bolo namieste a potrebné dať mu priestor k tomu, aby mohol vyjadriť svoj postoj a názor na dané konanie, pričom dieťa vyslovene uviedlo, že chce byť len s matkou. Vyhovenie návrhu matky v tomto prípade na nariadenie neodkladného opatrenia zodpovedá Dohovoru o právach dieťaťa, v zmysle ktorého musí byť záujem dieťaťa prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva môže najlepší záujem dieťaťa v závislosti na svojej povahe a závažnosti prevážiť nad záujmom rodiča. Prokurátor zdôraznil, že pri rozhodovaní o výchove maloletého dieťaťa rodičov, ktorí spolu nežijú je vždy prvoradý záujem maloletého dieťaťa. Za súčasného stavu je ponechanie maloletého v osobnej starostlivosti matky do doby skončenia konania vo veci samej dôvodné a v záujme dieťaťa a to aj s poukazom na prebiehajúce trestné konanie voči otcovi dieťaťa. Podľa názoru prokurátora súd prvej inštancie vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie náležite odôvodnil, preto navrhol, aby odvolací súd odvolaním napadnuté uznesenie potvrdil.

5. Matka dieťaťa prostredníctvom splnomocneného zástupcu vo vyjadrení zo dňa 16.01.2024 v prvom rade poukázala na to, že otec v odvolaní neuvádza rozsah, v ktorom uvedené uznesenie napáda a ani neuvádza žiadne konkrétne odvolacie dôvody, len poznamenáva, že „rozhodnutie súdu o ponechaní maloletého v opatere matky považuje za nesprávne“. Podľa nej tak odvolanie otca nespĺňa zákonom požadované náležitosti, a preto navrhla, aby ho odvolací súd odmietol.

5.1 V prípade, že odvolací súd bude napriek tomu preskúmať uznesenie súdu prvej inštancie napadnuté odvolaním, matka uviedla, že s odvolaním otca zásadne nesúhlasí, toto považuje za nedôvodné a tvrdenia v ňom uvedené za nepravdivé a účelovo ním vymyslené. Predovšetkým uviedla, že predtým ako otec maloletého strávil takmer 5 mesiacov vo väzbe držal maloletého ako rukojemníka, aby si vynútil vzťah s ňou ako matkou dieťaťa. Ona aby vôbec mohla byť so svojim synom sa pod nátlakom dňa 01.06.2023 nasťahovala do domácnosti otca, pretože otec jej neumožňoval styk s maloletým, tento podmieňoval svojou osobnou prítomnosťou. Maloletý tak pred pobytom otca vo väzbe (v čase od 04.07. do 23.11.2023) nebol v žiadnej faktickej starostlivosti otca, ale žil s obidvoma rodičmi v spoločnej domácnosti. Po prepustení otca z väzby sa ona žiadnym spôsobom nezatajuje, len dôsledne trvá na tom, aby otec dodržiaval svoje povinnosti, ktoré mu boli uložené pri jeho podmienenom odsúdení. Bol totiž už právoplatne odsúdený za skutok spáchaný voči matke, a to trestným rozkazom

Okresného súdu Trenčín sp. zn. 1T/76/2022 zo dňa 26.10.2022, na základe ktorého bol podmienične odsúdený a zároveň má uložený zákaz kontaktu s matkou v akejkoľvek forme, vrátane kontaktovania prostredníctvom elektronickej komunikačnej služby alebo inými obdobnými prostriedkami s výnimkou kontaktovania vo veci rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu a príkaz nepriblížiť sa ku matke na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov a nezdržiavať sa v blízkosti jej trvalého bydliska. Nakoľko otec uvedené povinnosti a obmedzenia nedodržiava, je nariadené na Okresnom súde Trenčín verejné zasadenie na deň 14.03.2024 na premenenie podmieničného odsúdenia otca. Okrem uvedeného za skutok spáchaný voči nej a za ďalší skutok právne kvalifikovaný ako zločin marenia spravodlivosti bola zo strany Okresnej prokuratúry Trenčín na otca podaná na Okresnom súde Trenčín obžaloba a vec je vedená pod sp. zn. 6T/34/2023 a dňa 12.01.2024 sa uskutočnilo hlavné pojednávanie, ktoré bude pokračovať dňa 06.03.2024. V súvislosti s touto trestnou vecou bol otec väzobne stíhaný, pričom pri prepustení z väzby na slobodu boli otcovi okrem iného uložené povinnosti nepribližovať sa ku matke a nezdržiavať sa v blízkosti obydlija matky. Napriek uvedenému sa otec stále snaží priamo a nepriamo priblížiť k matke, hliadkuje pred jej obydliem a autom (ktoré vydáva veľmi špecifický, nezameniteľný zvuk) obchádza okolo bytového domu matky, aby jej nahnal strach. Tvrdenie otca o tom, že ani kolízny opatrovník sa nevedel skontaktovať s ňou ako matkou je lož, ktorú si otec účelovo vymyslel. Uvedené tvrdenie je možné si preveriť priamo u kolízneho opatrovníka dieťaťa. Ďalej je nepravdou aj to, že matka neumožňuje stretávanie sa maloletého so starými matkami, a to napriek doručenému neodkladnému opatreniu. Podľa nej v danom prípade je potrebné zobrať do úvahy kedy takéto neodkladné opatrenie nadobudlo vykonateľnosť a potom nech otec konkrétne uvedie dátum po nadobudnutí vykonateľnosti, kedy matka údajne mala toto neodkladné opatrenie nerešpektovať, inak nie je možné sa vyjadriť k nepravdivým len paušálnym a ničím nepodloženým tvrdeniam otca. Tvrdenia otca o tom, že keď mal on maloletého vo výchove, tak jej umožňoval stretávanie s maloletým, považoval matka za nehorázne klamstvo, ktoré je priamo vyvrátené obsahom tohto súdneho spisu, z ktorého vyplýva, že uznesením Okresného súdu Trenčín č. k. 34P/143/2022-206 zo dňa 10.02.2023 musel byť upravený jej styk s maloletým, lebo otec jej tento styk priamo znemožňoval.

5.2 Ďalej matka dieťaťa uviedla, že zásadne nesúhlasí s tým, aby bol maloletý v starostlivosti otca a ani s tým, aby mu bol neodkladným opatrením upravený styk s maloletým, nakoľko k prípadnej úprave styku otca s maloletým je potrebné vykonať rozsiahle dokazovanie, ktoré presahuje rámec dokazovania vykonávaného v rámci rozhodovania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Zdôraznila, že otec si uplatňuje a vykonáva svoje rodičovské práva absolútne neprípustným spôsobom. V tomto smere poukázala na žiadosť riaditeľky Základnej školy s materskou školou E. H. XXX K. I. J. K., ktorú navštevuje maloletý zo dňa 09.01.2024, v ktorej táto žiadala súd o usmernenie v súvislosti so vstupom otca dieťaťa dňa 09.01.2024 do budovy školy a triedy, ktorú maloletý navštevuje, pričom podľa vyjadrenia triednej učiteľky maloletý pred otcom utekal a bál sa, že ho zo školy zoberie. Nerešpektoval ani požiadavku riaditeľky školy, aby bral ohľad a netraumatizoval dieťa a vydržal kým súd upraví rodičovské práva. Ďalej matka dieťaťa uviedla, že s návrhom otca na úpravu jeho styku s maloletým formou neodkladného opatrenia absolútne nesúhlasí. Zdôraznila, že otec má zákaz priblížiť sa k matke a matka otcovi maloletého odovzdať nemôže a základná škola, ktorú maloletý navštevuje nesúhlasí s preberaním maloletého na pôde školy, vzhľadom na vulgárne a agresívne správanie sa otca. V tejto súvislosti za potrebné považovala uviesť, že po otcovej „prepadovke“ v škole, ktorú maloletý navštevuje bol maloletý úplne vystrašený a bál sa ďalší deň ísť do školy, aby zase otec po neho neprišiel. Matke dalo veľkú námahu, aby maloletého upokojila s tým, že mu uviedla, že základná škola je bezpečné miesto, kde sa mu nič nemôže stať. Ďalej matka ako dôkaz predložila znalecký posudok č. 1/2024 PhDr. Igora Obucha, znalca z odboru psychológia, odvetvia klinická psychológia detí a dospelých, ktorý na základe jej žiadosti ju znalecky psychologicky vyšetril ako aj samotného maloletého. V rámci uvedeného znaleckého posudku znalec po znaleckom psychologickom vyšetrení uviedol, že maloletý by chcel bývať so svojou matkou a s otcom by sa nechcel ani stretávať. Znalec sa domnieva, že vzťah maloletého k otcovi môže byť pre maloletého (subjektívne) obtiažny, či komplikovaný lebo môže obsahovať rôzne pocity. V tejto súvislosti znalec poznamenal, že je možno spomenúť dve skutočnosti. Jednou je, že emócie sa u detí môžu rýchlejšie meniť, deti najmä vo vzťahu k rodičom nezriedka rýchlo „zabúdajú“ na zlé zážitky a preladia sa na pozitívnu vlnu, takže keď s otcom nebol dlhšie v kontakte, dokázal síce pomenovať čo bolo vtedy zlé, ale zlý pocit s tým spojený už zoslabol. Druhou je informácia matky, že maloletý chodí na terapiu, čo tiež mohlo urýchliť „oslabovanie“ prípadných negatívnych pocitov. Matka následne zdôraznila, že s maloletým doteraz absolvuje terapie, aby sa spamätal zo správania sa otca, kedy bol maloletý priamym svedkom toho, ako ho otec fyzicky napadol a vyhrážal sa matke smrťou (na otca je podaná vyššia uvedená obžaloba za tento skutok). Podmienkou úspešnosti terapie maloletého je, aby mal maloletý vytvorené bezpečné prostredie pre svoj zdravý psychický a fyzický vývoj, ktorý nemôže

byť narušaný nevyspytateľným, vulgárnym a agresívnym správaním otca, ktorý sa neštití používať takéto správanie ani v základnej škole v prítomnosti maloletého a ďalších maloletých žiakov školy. Otcove doterajšie správanie neposkytuje žiadnu záruku toho, že sa psychicky stav maloletého po styku radikálne nezhorší. Otec všade zdôrazňuje ako maloletého nevidel, keď bol 5 mesiacov vo väzbe, avšak zabúda na to, že do ústavu na výkon väzby sa dostal v dôsledku vlastného protiprávneho konania, teda svojim vlastným zavinením. V konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých je prioritným záujmom záujem maloletých detí, nie rodičov. Podľa matky dieťaťa na posúdenie vhodnosti alebo nevhodnosti úpravy styku otca s maloletým musí byť vykonané dokazovanie, ktoré nie je možné vykonať v rámci rozhodovania o návrhoch na neodkladné opatrenie.

5.3 Matka dieťaťa preto navrhla, aby odvolací súd odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil a návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia v odvolacom konaní na úpravu jeho styku s maloletým zamietol.

6. Matka dieťaťa prostredníctvom splnomocneného zástupcu vo vyjadrení zo dňa 24.01.2024 plne súhlasila s vyjadreniami okresného prokurátora a kolízneho opatrovníka dieťaťa.

7. Otec dieťaťa prostredníctvom splnomocneného zástupcu vo vyjadrení zo dňa 31.01.2024 a to k vyjadreniu matky uviedol, že táto v ňom úmyselne prekrúca skutočnosť a klame. Maloletý bol v jeho faktickej starostlivosti, čo konštatoval aj konajúci súd a matke bola na jej žiadosť upravená možnosť stretávať sa s maloletým. Matka klame aj v tej skutočnosti, že bola donútená nasťahovať sa k otcovi, aby mohla byť so svojim synom. Nasťahovala sa k nemu dobrovoľne, nikto ju nenútil a mohla kedykoľvek odísť. Otec kvôli klamstvám matky bol vzatý do väzby, pričom v súčasnosti je trestné konanie už v štádiu pred súdom a bol prepustený z väzby, a to najmä v dôsledku oslabenia dôvodnosti trestného stíhania. V trestnom konaní bol vypracovaný znalecký posudok na matku, z ktorého vyplýva, že skutočnosťou ňou uvádzané môže dramtizovať, teda preháňať a zvyšovať mieru závažnosti, teda je pravdepodobné, že dramtizuje resp. preháňa aj stav maloletého, ktorý je v jej starostlivosti a môže preberať resp. je isté, že preberá vyjadrenia, slovné spojenia a modely správania matky. V konaní bol vypracovaný aj znalecký posudok MUDr. Imrichom Glézlom, znalcom z odvetvia psychiatria, z ktorého vyplýva, že otec netrpí žiadnou duševnou poruchou. Uvedené znalecké posudky boli súdu už doručené. Podľa otca dieťaťa klamstvom je aj vyjadrenie matky, že otec sa vozí okolo bydliska matky, keďže ani nevie kde matka býva. On taktiež neklamal keď uviedol, že ani pracovníčky ÚPSVaR sa nemohli spojiť s matkou, keďže takto mu to prezentovali. Vzhľadom k tomu, že otec nevidel svojho syna 7 mesiacov a matka svojim konaním bráni v stretávaní, chcel syna navštíviť v školskom zariadení, nechcel ho odtiaľ zobrať, len ho chcel vidieť a pozdraviť, čo je prirodzené konanie starostlivého rodiča, ktorý v podstate celý život vychováva svoje dieťa a náhle je od neho odtrhnutý. Maloletý chcel otca pozdraviť a zvítať sa s ním, len pracovníčky školy mu v tom zabránili, pričom podľa jeho názoru na to nemali právo. Aj keď existuje rozhodnutie, že je maloletý zverený matke, on nestratil rodičovské práva, je stále otec a rodič a matka nie je majiteľka dieťaťa a nemôže si uzurpovať právo rozhodovať s kým a kedy sa maloletý bude stretávať a či sa môže vidieť so svojim otcom. Znalecký posudok predložený matkou v konaní je podľa názoru otca neobjektívny a nesprávny, keďže v takýchto prípadoch je potrebné vyšetriť aj otca a vidieť interakciu dieťaťa s otcom. Navyše zo správ CDR vyplýva, že maloletý má vynikajúci vzťah s otcom a má ho rád. Škola taktiež pochybila, keď odmietla dať maloletého starým matkám, ktoré na základe neodkladného opatrenia majú právo stretávať sa s maloletým. Pracovníčka školy uvedené odôvodnila tým, že matka zakázala maloletého dať starej matke, že ona ho má zvereneho do starostlivosti. Toto konanie najlepšie vystihuje povahu matky a jej cieľ znemožniť stretávanie sa maloletého s ostatnými členmi rodiny a uzurpovanie si práva rozhodovať o všetkých aspektoch života maloletého. Udržovaním súčasného stavu je prakticky obmedzený styk so synom, a teda on je pozbavený svojich rodičovských práv. Otec dieťaťa preto navrhol, aby súd vyhovel jeho návrhu tak ako uviedol v odvolaní.

8. Matka dieťaťa prostredníctvom splnomocneného zástupcu vo vyjadrení zo dňa 08.02.2024 a to k vyjadreniu otca zo dňa 31.01.2024 uviedla, že tento v ňom neuvádza žiadne právne relevantné skutočnosti, len paušálne tvrdí, že ona klame. Ona neklame a svoje vyjadrenia na rozdiel od otca podložila aj listinnými dôkazmi. Z predloženého posudku PhDr. Igora Obucha č. 1/2024 okrem iného vyplýva, že matka je schopná realitu správne vnímať, interpretovať aj reprodukovat'. Pokiaľ otec uvádza, že nie je pravdou, že sa autom vozí okolo jej bydliska, tak túto skutočnosť potvrdil aj maloletý pred súdnym znalcom. Tvrdenia otca o tom, že maloletý preberá slovné spojenia a modely správania matky je len otcom ničím neosvedčená domnienka. Znalecké dokazovanie v rámci trestného konania, na ktoré poukazuje otec zisťuje okolnosti dôležité pre trestné konanie, nie sú tu zisťované

osobnostné predpoklady pre výchovu a starostlivosť o maloleté dieťa. Ďalej matka dieťaťa v rámci odvolacieho konania predložila odvolaciemu súdu listinný dôkaz – uznesenie Úradu inšpekčnej služby ČVS:ÚIS-104/0-OPOS-2023 zo dňa 26.01.2024 na preukázanie vierohodnosti a správania sa otca maloletého. Týmto bolo rozhodnuté, že trestné oznámenie starej matky A. F. bolo nedôvodné a trestné konanie bolo zastavené, nakoľko skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci. Bolo preukázané, že otec maloletého a tiež A. F. sa neštítia klamať a krivo obviňovať príslušníkov policajného zboru. Do pozornosti súdu v tejto súvislosti dala správanie sa otca k príslušníkom policajného zboru v prítomnosti maloletého. Otec maloletého ako aj stará matka sa správali pred očami maloletého dieťaťa útočne a agresívne k príslušníkom policajného zboru, kričali, vyhadzovali ich z miesta činu a otec maloletého sa odmietol podrobiť služobnému zákroku. Aj na základe tohto dôkazu je matka presvedčená o tom, že bez vykonania hlbšieho dokazovania vo veci samej nie je možné upraviť styk otca s maloletým formou neodkladného opatrenia, po tom čo otec strávil čas od 04.07. do 23.11.2023 vo väzbe, nakoľko nie je v súčasnej dobe ani len osvedčené, že takýto styk by bol v najlepšom záujme ich maloletého dieťaťa. Zdôraznila, že už z dôkazov doteraz zabezpečených v rámci rozhodovania o neodkladnom opatrení vyplýva, že otec si uplatňuje a vykonáva svoje rodičovské práva absolútne neprípustným spôsobom, maloletý má z neho strach a nechce sa s ním stretávať.

9. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 2 ods. CMP, § 34 ods. 1 CSP, § 3 ods. 5 písm. a/ CMP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas účastníkom konania (§ 359 CSP, § 362 CSP, § 7 ods. 1 CMP) proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 355 ods. 2, § 357 písm. d/ CSP) preskúmal uznesenie okresného súdu bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP) postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 329 ods. 1, § 385 ods. 1 a contrario CSP) a uznesenie okresného súdu ako vecne správne potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP).

10. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu, s poukazom na obsah preskúmaného uznesenia a odvolania otca dieťaťa, bolo posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol vecne správne pokiaľ neodkladným opatrením dočasne ponechal maloleté dieťaťa v osobnej starostlivosti matky a návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol s tým, že toto neodkladné opatrenie bude trvať najdlhšie do právoplatného skončenia konania vo veci samej o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu vedenej súdom pod sp. zn. 34P/143/2022.

11. Z odôvodnenia rozhodnutia okresného súdu vyplýva, že v danej veci bolo neodkladné opatrenie nariadené vzhľadom na aktuálne právne neistú situáciu, kedy dieťa nie je zverené do starostlivosti žiadnemu rodičovi pričom medzi rodičmi nie sú dohodnuté žiadne pravidlá starostlivosti o dieťa. Keďže od vzatia otca dieťaťa do výkonu väzby (04.07.2023) vykonáva starostlivosť o maloletého matka a maloletý s ohľadom na jeho vyjadrenie chce s matkou zostať je rozhodnutie o dočasnom ponechaní maloletého dieťaťa v osobnej starostlivosti matky zastabilizovaním aktuálneho stavu.

12. Inštitút neodkladných opatrení vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je upravený v ustanoveniach CMP, a to konkrétne v § 360 až § 369, ktoré predstavujú výnimky zo všeobecnej právnej úpravy podľa CSP, ktorého ustanovenia sa však aplikujú v prípade, že CMP neustanovuje inak (§ 2 ods. 1 CMP).

13. Podľa § 367 ods. 1 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého dočasne pri sebe, maloletého dočasne odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

14. Záonné predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia sú upravené v § 325 ods. 1 CSP, podľa ktorého neodkladné opatrenie môže súd nariadiť aj ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery.

15. Zmyslom právnej úpravy formou neodkladného opatrenia vo veciach starostlivosti o maloleté deti je ochrana práv detí v prípade konkrétneho ohrozenia. Neodkladné opatrenia neprejudikujú práva účastníkov, ani tretích osôb a svoje opodstatnenie strácajú, keď súd poskytne ohrozeným alebo porušeným právam definitívnu ochranu. Nariadenie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva, aby nebolo vážnejších pochybností o potrebe dočasnej úpravy. Inštitút neodkladného opatrenia má slúžiť k ochrane práv dieťaťa v situáciách, keď sú tieto zjavne ohrozené a do doby, keď o výchove nebude rozhodnuté podľa príslušných ustanovení zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine. Potreba dočasnej úpravy nemusí vyplývať len z naliehavosti situácie, ale aj z existencie

záujmu maloletého dieťaťa na dočasnej úprave pomerov. Neodkladné opatrenie musí vždy vychádzať z pomerov a okolností jestvujúcich v čase rozhodovania. Pri rozhodovaní vo veciach maloletých detí je vždy potrebné prihliadať na záujem maloletého dieťaťa, ktorý je prvoradý (článok 3 Dohovoru o právach dieťaťa, článok 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie).

16. Odvolací súd po oboznámení sa s obsahom spisu dospel k záveru, že súd prvej inštancie sa dostatočne zaoberal všetkými predpokladmi, ktoré musia byť splnené na nariadenie neodkladného opatrenia a v preskúvanom uznesení dostatočne vyložil z akých dôvodov návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel a návrh otca zamietol. Žiada sa tiež zdôrazniť, že pri nariadení neodkladného opatrenia súd nemusí a pre krátkosť času ani nemôže vykonávať dokazovanie v rovnakej forme a rozsahu ako pri rozhodovaní vo veci samej a preto súd prvej inštancie správne rozhodol na základe zistených skutočností.

17. V prvom rade k námietke matky dieťaťa vo vyjadrení k odvolaniu otca, ktoré podľa nej nespĺňa zákonom požadované náležitosti, odvolací uvádza, že sa touto nestotožňuje. Odvolanie otca je podané v zhode so všeobecnými náležitosťami podania (§ 127 CSP) a v rámci osobitných náležitostí (§ 363 CSP) obsahuje hlavne dôvody poukazujúce na nesprávnosť rozhodnutia súdu ako i odvolací návrh, z ktorého je zrejmý aj rozsah odvolania.

18. Otec dieťaťa nesprávnosť rozhodnutia videl v tom, že pred jeho vzatím do väzby bol maloletý v jeho faktickej výchove, tento bol na neho naviazaný pričom maloletý by mal u neho stabilnejšie podmienky. Je pravdou, že maloletý bol vo výchove otca pred jeho vzatím do väzby, avšak v uvedenom čase pre nehody medzi rodičmi prebiehalo aj konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu. Z obsahu spisu tiež vyplýva, že sa rozhodovalo aj o návrhoch matky dieťaťa na nariadenie neodkladných opatrení (o dočasné zverenie, úpravu styku). Takže sa nedá povedať, že by matka dieťaťa o maloletého nejavila záujem. Od vzatia otca do väzby starostlivosť o maloletého zabezpečuje matka, v starostlivosti ktorej neboli zistené nedostatky. Navyiac aj samotný maloletý prejavil vôľu byť s matkou. Odvolací súd preto nevidel dôvody na zrušenie neodkladného opatrenia a zverenie dieťaťa do starostlivosti otca.

19. V odvolacom návrhu sa otec dieťaťa sa dožadoval v prípade ak by súd jeho návrhu nevyhovel, aby určil, kedy je otec oprávnený sa sťkať s maloletým (minimálne každý nepárny víkend od piatku od 17:00 hod. do pondelka, kedy by otec maloletého ráno odovzdal v školskom zariadení a počas týždňa od utorka od 17:00 hod. do stredy, kedy by otec maloletého ráno odovzdal v školskom zariadení). K uvedenému odvolací súd uvádza, že obsahom návrhu otca dieťaťa na nariadenie neodkladného opatrenia podaného okresnému súdu bolo dočasné zverenie dieťaťa otcovi a uloženie povinnosti matke prispievať výživným. Okresný súd za týmto účelom ani nemohol posúdiť okolnosti súvisiace s nevyhnutnosťou zásahu súdu, ak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia o úprave styku otca s maloletým podaný nebol. Keďže nejde ani o návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podaný v priebehu odvolacieho konania vo veci samej, nie sú splnené predpoklady vo vzťahu k nemu na postup podľa § 362 CMP.

20. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti tak odvolací súd nepovažoval odvolanie otca dieťaťa za dôvodné a napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie preto podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil ako vecne správne.

21. Aktuálnym rozhodnutím sa ani podľa odvolacieho súdu neprejudikuje rozhodnutie vo veci samej a nijako ho nemôže ovplyvniť. Komplexné posúdenie veci bude predmetom konania vo veci o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, pričom pri tomto rozhodovaní sa bude prvoinštančný súd v plnej miere zaoberať aj všetkými tvrdeniami a dôkazmi účastníkov konania, ktoré boli produkované v tomto štádiu odvolacieho konania (o neodkladnom opatrení).

22. Keďže v uvedenej veci bude naďalej prebiehať konanie vo veci samej, o náhrade trov celého konania (vrátane odvolacieho konania o neodkladnom opatrení) rozhodne súd prvej inštancie v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí (§ 58 CMP).

22. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1 a 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).